

כיצד יוצגה ישראל במוסקבה באליפות העולם בקליעה 1958?

מאת סא"ל אלכס אלירז

ארוכים גבולותיה של ישראל, עליהם היא שומרת, ורחבות גם הזירות המדיניות בהן ישראל מתמודדת הרחק מגבולות ארצה. אך אם בזירה המדינית לוחמים נציגינו בנאום ובעט, הרי ישנה זירה אחרת — בה לוחמים נציגי ישראל את המלחמה המדינית בכוח שריריהם — זוהי זירת הספורט הבין-לאומית.

באוגוסט 1958 יצאה משלחת הקלעים לאליפות העולם, והניפה את דגל ישראל במוסקבה.

ההכנות

פות אימון אלו ובעיקר בחזורנו ממוסקבה, יכולנו לסכם: „רק אימון מתמיד, ולאו דוקא לקראת אליפות, מבטיח רמה נאה“. כמובן שחוסר הזמן אצל הקלעים מנע מהם אימון במידה מספקת.

מטרת-הגייר, הינה ראי נאמן ליכולת קליעתם בקרב של אלה המתמודדים במטוח ושל שולחיהם. לא יפלא על כן שצבאות כל העולם תומכים במשימתם ארצותיהן, היוצאות לאליפות העולם בקליעה. ישראל, זו בפעם הראשונה, נכנסה לגוב האריות של הקלעים ויצאה בשלום ובכבוד.

הנשק היה בחלקו „שטוצרים“ בעלי קליבר זעיר מתוצרת פינלנד, ובחלקו רובים שביצריים לשלוש מאות מטר. קניהם של רובים אלה הוחלפו לקנים אחרים בעלי קליבר 7.62 מ"מ מתוצרת התעשייה הצבאית שלנו. מצאנו, שקנים אלה בשילוב עם התחמושת, שאף היא מתוצרת התע"ש, נותנים את המיקבץ הטוב ביותר. מלבד שני סוגי נשק אלה שהזכרתי, השתמשנו באקדחים שביצריים 0.22 לטוח 50 מטר, ברובי-צייד וברובים רוסיים מקליבר 7.62 מ"מ. כמה מילים ביחס לרובים אלה: הנהוג הוא, שכל מדינה המארגנת את אליפות העולם, רשאית לכלול תרגיל אחד הנהוג בצבאה, ברובה הצבאי שלה. מסיבה זו כללו הרוסים בתכנית האליפות תרגיל „אש-מהירה“ ברובה הרוסי מקליבר 7.62 מ"מ בעל בריח ומכוון. התרגיל כולל ארבע פעמים חמש יריות, כל חמשיה בזמן של 30 שניות. שתי הסדרות הראשונות של חמשי-יריות במצב שכיבה עם רצועה וללא משען, והשתיים האחרות במשען וללא רצועה.

אליפות העולם בקליעה נערכה אחת לארבע שנים, מדי פעם במקום אחר. הפעם היא נערכה במוסקבה, וישראל, כיתר החברות ב„התאחדות הבין-לאומית לקליעה“, הוזמנה להשתתף באליפות זו.

משלחת ישראל היתה מורכבת מ-19 חברים שרק שניים מהם אינם קלעים: ראש המשלחת מר ישראל כרמי (שהוא גם יו"ר ההתאחדות לספורט בישראל) וכתב המשלחת אמנון חלד. הכנתה של המשלחת נערכה בשתי תקופות אימונים של שלושה שבועות כל אחת, מלבד תחרויות מבחן במסגרת אליפות ישראל בקליעה, שנערכו לפני הנסיעה.

הערכת-מצב מוקדמת של סיכויינו לא נתנה לנו תקוות גדולות לזכות במקומות נכבדים, אך ידענו, שהשתתפות באליפות תצמיד את ענף הקליעה למטרה בארץ בבת-אחת קדימה. ואכן, אחרי תקור

„קפיטן“ נבחרת הקלעים, סא"ל א. אלירז, צופה את הפגיעות בשעת התחרות.

המסע למוסקבה

עדיין על תילו קיר ועליו השלט: "מכאן הובלו מאות אלפים מישראל לטבח". ביקור זה בורשה השאיר משקע לימים רבים, וחומר למחשבה, למי שכל חייו חי בישראל וגשם את אוירה התופשי.

בעיר הגבול הסוביאטית ברסט-דליטא ניקרתה לנו החוויה הראשונה של פגישה עם אחים יהודים. חוויה זו, שלא ידענוה מראש, ליוותה אותנו כל עת שהותנו בכריה"מ וזיכרה נשאר עמנו גם בחזורנו ארצה. עמדנו בהצטלבות רחובות בברסט, וקהל של עשרות אנשים התאסף סביבנו. יכולנו להבחין ביניהם גם ביהודים: — אך הם לא פנו ושוחחו עמנו, רק הסתכלו בנו ובסמלי המגן-דוד שעל דשי-בגדינו. אחדים העזו לומר, כבדרך אגב, "שלום עליכם" או "ישראל", וכך זיהו עצמם ורמזו להזדהות אתנו. בדרכנו חזרה לרכבת צעדנו בסך, ושרנו שירי יש-ראל בליווי האקורדיון שלנו. הרגשנו עם כל צעד שלנו, כי הד שירינו ברחובות ברסט ישאר לימים רבים לאחים יהודים שם.

המסע הלך באגיה "תיאודור הרצל" היה נעים ומועיל: הקלעים נחו אחר עמל האימונים של השבועות האחרונים. היו מספר תקלות בהעברת התחמושות דרך הגבולות שעברנו ברכבת מונציה ועד מוסקבה; אך מדי פעם, במאמץ גדול, באמצעים מקובלים ובמעשי-ניסים, התגברו על הקשיים. לאחר מספר ימי שהייה בווינה ואימון במטוח המשטרה שם, עברנו ברכבת את גבול אוסטריה והגענו לורשה. לצברים שבינינו, לאלה שמעולם לא יצאו מגבולות הארץ, היתה הנסיעה כשלעצמה חוויה גדולה והביקור בורשה בפרט; זכר מרד הגיטו, שהיה טבוע עמוק בלבנו, התחיה שוב בהגיענו לעיר זו. עשרים וארבע השעות ששהינו בה נוצלו לביקור איתו חלק של העיר, שהיה פעם גיטו. כיום אותו חלק הינו אחד הרובעים החדשים של העיר, אשר ניבנה על חורבות הגיטו שיושרו בטרקטורים. אכן, חלק זה מוגבה מעל הרחובות שבשכנותו, ומהגיטו לא נותר אלא מצבה לזכר מגיניו ותל הבונקר של המפקדה, כמו-כן עומד

פגישות עם המשלחות האחרות והשתתפות בקונגרס

פרט ליפנים. סיבה נוספת לפופולריות של משלחתנו היתה הרוח העליונה ששררה בינינו. בערב השני להגירתנו התארגנה מסיבה ספונטנית באחד מאולמות הקומה הרביעית של המלון, בה נמצאו גם חדרינו. במסיבה ניגן האקורדיוניסט שלנו שירים ישראליים ושירי עמים, הרקיד אמריקנים עם רומניות, וליווה בנגינתו שירה דרום-אמריקנית. במסיבה זו, כבר מקרים אחרים, נוכחנו כי האהדה לישראל, לא תמיד היא רשמית בלבד. יתר-על-כן — חשנו את אהדתם של חברי משלחות, שגילוי זה, רשמית, נחשב בארצם לחטא.

יחסם של המצרים לחברי משלחתנו, כפי שהורגלו כבר בפגישות בין-לאומיות שונות, הוא יחס של "ברוגז". גם כאן הם שיחקו תחילה אותו משחק, אך כשראו את האהדה שרחשו לנו שאר המשלחות, החליטו גם הם שלא נאה לנקוט כאן "פוליטיקה עוינת". אחרי יום נשבר הקרח והיחסים בינינו ובין

ברדתנו מהרכבת פגשנו שני חברים מהועדה המארגנת של האליפות. היו שם גם חברים משגרירותנו והם פגשנו כמובן בשמחה רבה. הגענו ימים מספר לפני פתיחת האליפות (היו רק שתי משלחות שהקדימונו) ונלקחנו באוטובוס למלון "אוסטנקינו", ששימש לנו כאכסניה במשך עשרים הימים הבאים. למחרת בואנו החלו להופיע משלחות קלעים נוספות ומיד נתקשרו בינינו יחסים ידידותיים. יחסים אלה נמשכו כל עת שהותנו שם ובחלקם נמשכים גם כיום באמצעות הדואר.

כיון שמשלחתנו היתה בקיאה בשפות רבות (היו בינינו ארבעה חברים שדיברו רוסית), הפכה היא במהרה למרכז החברה, למתוכת ומסיעת לקלעים אחרים, הן בפגישות רשמיות עם הרוסים והן בחיי יום יום, כמו הזמנת מנת אוכל מיוחדת וכד'. מלבד רוסית, דיברו חברינו אנגלית, צרפתית, גרמנית וספרדית. בשפות אלו יכולנו להדבר עם כולם.

XXXVII ПЕРВЕНСТВО МИРА ПО СТРЕЛЬБЕ

Москва 17—26 августа 1958 г.

דגל ישראל מתנוסס על גזוזטרת המלון "אוסטנקיוו". כאן נפלו מחיצות בין עמים שעה שאמריקאים רקדו עם רומניות לצליליו של אקורדיוניסט ישראלי.

את הצבא שלכם". הייתי גאה מאוד בזכות צה"ל. בעת האליפות נערך גם הקונגרס של "ההתאחדות הבין-לאומית לקליעה". גם אנו השתתפנו בו וחברנו, רב-סרן איזי גולדשטיין, יצג אותנו בהצלחה רבה. לצערנו גם בקונגרסים אלה אין "המלחמה הקרה" נספקת וה"גושים" מתמודדים בעת הבחירות לועדות שונות ולנשיאות. גם כאן מתנהלת "דיפלומטיה" במסדרונות והעניינים מוכנים כבר לפני ההצבעות. חברנו גולדשטיין נבחר ל"ועדת האקדח" הקבועה ובכך הפכה נציגותנו ב"ועדה הבין-לאומית לקליעה" לפעילה. נציגנו הצליח להעמיד באורה הנכון בעיה עקרונית אחת, שעמדה לדיון בקונגרס: דנו בשאלת מקומה של האליפות העולמית הבאה, ומצרים הציעה עצמה כמארחת. חברנו, בתמיכת משלחות אחרות ידידותיות, טען, שאין מצדנו התנגדות להצעה, בת-נאי שמצרים תבטיח להזמין את כל הארצות החברות בהתאחדות ולאפשר את השתתפותן. נציג מצרים ענה שהוא מבטיח כל רוב החברות בהתאחדות תזון מננה: להצעה זו התנגד חברנו, כשהוא נתמך ע"י משלחות נוספות. ההצעה נפלה, על-כן, והועברה לדיון מאוחר יותר בנשיאות ההתאחדות. יש לקוות שהנשיאות לא תוכל להתעלם ממקרה זה, ותאפשר את השתתפותנו באליפות הבאה.

המצרים היו טובים וחבריים. כמובן שיחסים אלה הצטמצמו בכך, שהיינו משוחחים על נושאים מקצור עיים בלבד, אוכלים ליד שולחן אחד ונוסעים ביחד באוטובוס למטות.

דו-שיח מעניין היה לי עם ראש המשלחת מארצות-הברית. ביום הראשון לאימונונו במטוח הגיעה קבר-צת החלוץ האמריקנית; הגנרל, ראש המשלחת, כש-ראני לבוש ב"טריינינג" ושם ישראל עליו, ניגש אלי ושאלני: "אתה מישראל?" עניתי "כן". ואז אמר: "אני שמח לראותך, הצבא שלנו מעריך מאוד

לאחר הצלחתנו בתחרות "אש מהירה" ברובה הרוסי, בה זכינו במקום הרביעי בין תשע הקבוצות שהשתתפו, פנה אחד מחברי המשלחת המצרית ספונטנית אל חבר שלנו ואמר: "שאתם עוד צריכים ללמוד לירות בכריעה ובעמידה, זאת אנו יודעים, אך יודעים אנו גם שאתם קלעים טובים ברובה הצבאי" (מי כמוהם יודע זאת...). ואפשר לא-מת כאן שוב את הדעה שקבוצה ספורטיבית מלוכדת שהופעתה בטורס ובחברה נאה, היא אחד השגרירים הטובים ביותר של מדינה.

XXXVII ПЕРВЕНСТВО МИРА ПО СТРЕЛЬБЕ

Москва 17—26 августа 1958 г.

פגישות עם יהודים במוסקבה

של יהודי, הנוגע בבגדו של בחור שלנו ובוכה ללא אומר. תפילת השבת הרגילה הפכה הפעם למחזה, הנראה לפעמים ביום הכיפור בשעת תפילת "נתנה תוקף". אכן גם כאן עמדה באויר השאלה "מי יחיה ומי ימות?" ועיני המתפללים מסתכלות וכלות.

לכאורה רב המרחק בין קבוצות "שקוצים" יש-ראליים, שבאו לאליפות הקליעה להתמודד עם גויים, ובין היהודים בבית הכנסת במוסקבה; אך היו רגעים, שללא מילים ואומר כמו הפכו ישראלים ויהודים זקנים בבית הכנסת והיו לאחד.

הפתיחה הרשמית של האליפות נערכה ב-17 באוגוסט. אנו הופענו על דגלנו ותלבושתנו בין 29 המשלחות האחרות. למרות ריחוק המטות מהעיר באו אלפי אורחים לחזות בפתיחה וביניהם יהודים רבים. מאוחר יותר שמענו מאנשים, שחזו במצעד המשלחות, כי הופעתנו היתה נאה ביותר. ידענו מראש כי זו תרומת זכרון יחידה אותה נוכל להעניק לאחינו, כבואם למגרש לראותנו צועדים בגאווה על דגלנו.

הגענו למוסקבה ביום השני, 8 באוגוסט, וכיון שלא עמד לרשותנו עדיין מטות לאימון, יכולנו לנצל ימים אלה להכרת העיר. ואכן, מספר שעות לאחר בואנו יצאנו למרכז העיר, לראות כל אור-

תם המקומות המפורסמים ששמענו עליהם כה רבות. האוטובוס הביאנו עד לתיאטרון "בולשוי", ומשם, מהלך מספר צעדים, הכיכר האדומה, הקרמלין והמאוזולאום.

למחרת חלה השבת הראשונה לבואנו. קיימנו את הזמנה המקובל על משלחות הספורט שלנו בחו"ל וביקרנו אף אנו בבית הכנסת. את החזויות שהיו לנו שם קשה לתאר במילים, שכן אם ידענו מראש, מה יש להכין ל"אליפות עולם בקליעה" מבחינת אימון וציוד, הרי שלא יכולנו לחזות מראש, כי נהפך לפתע ל"ציון", בעצם נוכחותנו. קשה לתאר את הרטט

ההתמודדות באליפות ולקחה

לא קל לארגן אליפות עולם בשום ענף ובודאי לא בקליעה שבעיות בטחון כרוכות בה. הועדה המארגנת של האליפות במוסקבה התגברה על זקשיותם לאחר מספר תקלות בימים הראשונים. האליפות כללה שבעה עשר מקצועות שונים של קליעה בנושק שונה ובסוגי יריה שונים, וההתמודדות נערכה בכל מקצוע ומקצוע בנפרד, הן על המקומות הבודדים והן על הקבוצתיים. המדינות עמדו מאחורי משלחותיהן שהופיעו באליפות, וצבאות המדינות השתקפו אף הם; יכולת לראות זאת לפי ארגוני הנשק והתחמושת של הקבוצה האמריקאית, שהיו מסומנים ב-U.S. Army ושל בריה"מ, שגם הם היו מסומנים בחלקם, כ"תחמושת צבאית".

המטות המשוכללות בו שימשו חיילים סובייטיים כסמלים.

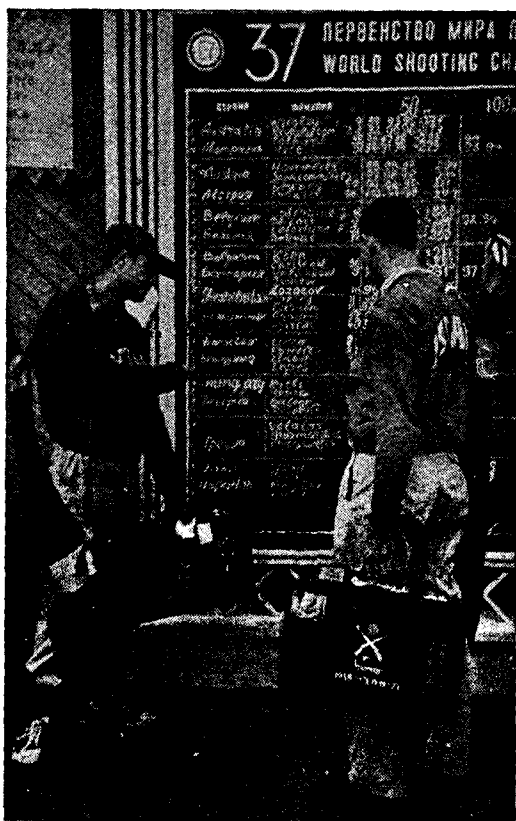
חברי המשלחת תורה בעלת ערך. למעשה, רק הבדלים מעטים במצב היריה ובטכניקה מבדילים בין אלוף העולם ובין אלה שפיגרו בעשר נקודות מאחוריו. אך כדי להפוך פרטים חשובים אלה מ-

תורה למעשה — יש להקדיש זמן. וכאן עיקר הבעיה: הוברר לנו, שקלעים בקבוצה של ברית המועצות משתתפים כמעט מדי שבוע, במשך ששה או שבעה חודשים בשנה, בתחרות, אם זו תחרות בין רפובליקות, בין ערים, בין ארצות מזרח-אירופה, או תחרות בין-לאומית אחרת.

אני קורא את ספרו של "יורב" — הספר הטוב ביותר בנושא הקליעה שהנני מכיר עד עתה — ומעין בתכנית האימונים המפורטת שם ותוהה: הסופר הרוסי הזה מציע לקלע — שעה של אימון גופני ליום, 4 שעות "אימון יבש" בקליעה פעמיים בשבוע תרגיל יריה שלם במטות, הגזול 6 שעות יריה בלבד, נוסף לכך, בקיץ לשחות, ובחורף להחליק על שלג או קרח — לשמירת גמישותו של הגוף וכישרונו. רשימה זו אינה הצעה בלבד, כי הסופר מונח רבים מאלוסי בריה"מ, ומתאר את פעילות כל אחד מהם בתחום הקליעה לשמה והאימון הגופני. ואז נשאלת השאלה: "ומתי אדם עובד?"...

גם במשלחת של ארה"ב היו הפעם רוב חברי הקבוצה אנשי צבא. במשך שנה וחצי — עד מועד האליפות — נמצאו במחנה מרוכז והתאמנו. זוהי הסיבה, שקבוצה זו הצליחה כל-כך הפעם. אכן, סימן השאלה בנדון — האם אנו רוצים בספורט אלפים או אלופים? — בעינו עומד.

בסיכום התוצאות צעדו הסובייטים בראש: על אף העובדה, שאת המקום הראשון לנוער ברובה קליבר זעיר ל-50 מטר נטל נער גרמני ומספר מקומות בראש הטבלה התחלקו בין אמריקאים, שבדים ופנים, נשארה הבכורה, ובעיקר הקבוצתית בידי הרוסים. ניצלנו כל פגישה לשיחות עם אלופי העולם, כדי ללמוד מהם לקח; ולבסוף התגבשה אצל כל

עלייד לוח התוצאות

הישגי משלחתנו באליפות

בתחרויות שלושת המצבים ל-50 מטר בקליבר זעיר ול-300 מטר ברובה חופשי היינו לרוב במקומות האחרונים או קרוב אליהם, וזה נגרם תמיד עליידי התוצאות הנמוכות במצבי כריעה ועמידה. במצבי יריה אלה עוד דרוש לנו אימון רב, גם בקליעה באקדח היו אנשינו קרוב לסוף הרשימה, וכן בצלחות חתם. הצלחתנו הגדולה היתה בתרגיל "אש מהירה" ברובה הרוסי: בין תשע קבוצות בנות ארבעה קלעים, שהתחרו על האליפות בתרגיל זה, תפסה

לא היו לנו אשליות שנוכה במקומות ראשונים באליפות. תקוה אחת היתה בלבנו: שנוכה במספר מדליות בתחרות על "סמל הקלע הבין-לאומי". במסגרת האליפות, כל תרגיל מבוצע פעמיים; בראשונה ל"סמל הקלע" ובשניה לאליפות. בביצוע הראשון מקבל כל קלע, שהשיג סכום נקודות מסוים, מדליה. היו שלוש דרגות, שנחלקו כך: זהב לדרגה א', כסף לדרגה ב' וארד לדרגה ג'. ואכן, תקוותנו לא נכזבה וצברנו 11 מדליות, — מהן אחת זהב.

לנו שמחה רבה. כן רכשו הקלעים בעקבותיה ידי-
דים רבים ממשלחות זרות. בין 38 הקלעים שהשתתפו
בתחרות זו, תפסו שנים מקבוצתנו, בדירוג הבודדים,
את המקום השביעי ואת המקום האחד-עשר.

קבוצתנו את המקום הרביעי. הקדימו אותנו בריה"מ,
צ'כיה וצפון קוריאה — כולן ארצות, שהרובה הזה
הוא נשקן. אחרינו היו ארה"ב, פינלנד, שבדיה,
אוסטריה ובריטניה. והצלחה ברובה הצבאי גרמה

משמאל: משלחתנו לאחר
המסדר החגיגי

מימין: המשלחת המצרית
ליד הגביע, פרס ראשון ב-
אליפות (שלא הם זכו בו).

סיכום

בשורה "משם", כפי שמתבטאים היהודים במוסקבה,
ובאשר לשאלה, אם אנו צריכים להמשיך ולהש-
תתף בפגישות בין-לאומיות, אני אומר "כן!" בלי
פגישות אלו לא נוכל להצעיד את ענף הספורט הזה
קדימה. אך מתבקשת מכאן מסקנה נוספת: אם
להשתתף — יש לייצג את ישראל בכבוד, ולא רק
להפסיד בכבוד, ויצוג בכבוד יושג רק לאחר אימון
מתמיד וממושך, בכלים הטובים ביותר הנהוגים
בענף זה, הקליעה, על אף היותה ספורט, זקוקה
לעזרה ואף לאימוץ על-ידי צה"ל. הקלע האורח —
חייל-מילואים הוא; והקלע מישראל, בזירה הבין-
לאומית, את צה"ל הוא מייצג.

לסיכום הישגינו אפשר לומר, שאם גם לא
תפסנו מקומות טובים בדירוג התוצאות, השאירה
המשלחת בכל זאת רושם, שאמנם יש קלעים טובים,
בישראל. רושם זה נוצר הודות למקומות טובים,
שחברינו זכו בהם במצב שכיבה, וכמובן הודות
להישגינו ב"אש מהירה", באשר לקשר עם אחינו
היהודים בבריה"מ היתה זו חוויה בלתי נשכחת.
חברינו הצעירים שבמשלחת ואלה שלא הורגלו
בהסברת "ציונות" בגולה, הפכו מבלי דעת לשליחי
ישראל בגולה. מאידך, ביקור זה השאיר בלב מאות
ואלפים יהודים בבריה"מ את זכר המשלחת —
משלחת של יהודים צעירים, שהגיעו אליהם והביאו